

Uppföljning av utvecklingsstrategin Årsrapport 2019

Rapporten framtagen av:

LAG: Håkan Karlsson, Frank Nilsson, Cristine Persson
Kontor: Catarina Nordin Thorpe

Rapportdatum: 200110

Leader Sjö, skog och fjäll

Ösavägen 14, 836 94 Ås

info@sjoskogfjall.se

www.sjoskogfjall.se

Bakgrund och uppdrag

Styrning av gruppens uppdrag:

Till grund för Leaderområdets genomförande så finns dokumentet Strategi 2014-2020. Uppföljningen beskrivs i en bilaga till strategidokumentet. Uppföljningen ska enligt Leaderstrategin ske löpande, och för detta så har en arbetsgrupp skapats.

Praktiskt genomförande:

Arbetsgruppen har under 2019 haft 3 möten. Det beskrivs inte i detalj hur gruppen ska arbeta eller rapportera till LAG, men gruppen har valt att skapa denna rapport. I uppföljningsgruppen ingår även Carolina Schönback, som dock enbart arbetar med 3R-delen, som är pågående. LAG har även haft utbildning i 3R/4R under 2019.

Tidsplan:

Tidsplanen för uppföljningen är i strategin beskriven i tabellform. Tabellen beskriver arbetet redan från 2015, men då Leaderområdet fick starttillstånd först 2016 så är gruppens arbete inte i fas med planeringen. Sedan starten så har även organisatoriska saker hänt som indirekt påverkat genomförandet, främst genom att det tagit tid och fokus av LAG, vilket gjorde att gruppen tillsattes först i början av 2017. Första rapporten skrevs 2018, denna rapporten är den andra.

Detta har påverkat genomförandet internt, sedan föregående rapport:

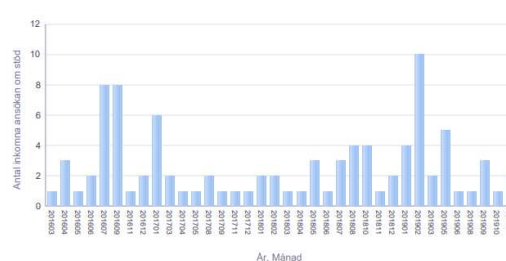
* _

Faktorer utanför Leaderområdets rådighet som har påverkat genomförandet, sedan föregående rapport::

* Ett system med klumpsummor och schabloner har införts gällande Socialfonden och Regionalfonden under augusti 2019. Det är en förenkling för sökanden, men det gör att alla projekt inte passar för upplägget. Det har bara påverkat ringat, eftersom det är så få ansökningar.

SÖKTRYCK FÖR LEADEROMRÅDET SEDAN STARTEN:

94 ST ANSÖKNINGAR
(62 ANSÖKNINGAR IFÖREGÅENDE RAPPORT)

År	Antal ärenden	Antal ärenden											
		JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2016	26			1	3	1	2	8		8		1	2
2016 Summa	26			1	3	1	2	8		8		1	2
2017	15	6		2	1	1			2	1		1	1
2017 Summa	15	6		2	1	1			2	1		1	1
2018	24	2	2	1	1	3	1	3	4		4	1	2
2018 Summa	24	2	2	1	1	3	1	3	4		4	1	2
2019	27	4	10	2		5	1		1	3	1		
2019 Summa	27	4	10	2		5	1		1	3	1		
2020	2	2											
2020 Summa	2	2											

3R - Representation, Resurser, Realia

Strategin anger att det ska göras en 3R-analys. De 3 R:en står för Representation, Resurser, Realia, och är en metod vars syfte är att få syn på hur jämställd en verksamhet är, och utifrån insikter förbättra verksamheten. I LAG så är representationen mellan män och kvinnor jämn, och styrs i stadgarna. Gällande resurser och realia så är situationen betydligt mer komplex. Resurs är dels strategin, dels den budget som är kopplad till denna. Realian är arbetssättet inom LAG och på kontor, de projekt som prioriteras och det sätt prioriteringen sker, hur verksamheten marknadsförs o s v. En enklare analys av 3R är påbörjad, men ännu inte klar.

ANALYS

Analys utifrån hur mycket som är beviljat/insatsområde

FÖRDELNING, DÄR SÖKANDEN INTE ÄR LAG

Insatsområde 1: Passionerat entreprenörskap i samverkan
12 projekt/Ca 13 milj kr (jmf med 181119: 8 projekt/Ca 11milj kr)

Insatsområde 2: Levande lokalsamhällen för alla
9 projekt /Ca 10 milj kr (jmf med 181119: 9 projekt/Ca 11 milj kr)

Insatsområde 3: Attraktiva och dynamiska natur- och kulturmiljöer
11 projekt/Ca 9 milj kr (jmf med 181119: 6 projekt/Ca 5,5 milj)

Insatsområde 4: Innovation/Ny teknik/Nya lösningar/Forskning
6 projekt/Ca 2 milj kr (jmf med 181119: 2 projekt/Ca 1,4 milj)

LAG-ÄGDA PROJEKT

I föregående rapport så hade LAG 2 projekt, bägge inom insatsområde 4 Innovation.

Insatsområde 1: Passionerat entreprenörskap i samverkan
0 projekt/0kr

Insatsområde 2: Levande lokalsamhällen för alla
2 projekt/1,4 milj kr (Paraplyprojekt)

Insatsområde 3: Attraktiva och dynamiska natur- och kulturmiljöer
2 projekt/1,4 milj kr (Internationella samarbeten)

Insatsområde 4: Innovation/Ny teknik/Nya lösningar/Forskning
5 projekt/2,5milj kr (Paraplyprojekt resp förberedelse för internationella samarbeten)

Siffrorna är ungefärliga och avrundade.

Slutsatser:

- * Insatsområde 3, som tidigare varit svagt med få projekt och relativt låg nivå på beviljade medel, har kommit ikapp insatsområdena 1 & 2.
- * Insatsområde 1 som tidigare varit starkt, har ryckt ifrån ytterligare. Det beror bland annat på att flera omfattande projekt med leder ligger där.
- * Insatsområde 4 är fortsatt svagt, få projekt och låg nivå beviljade medel. Det kan delvis förklaras av små projekt, de största är på 400 000kr.

Analys utifrån hur mycket som är beviljat/fond

I samtliga 3 fonderna inom Leaderområdet så är beslutsläget högt.

Landsbygdsfonden:	Ca 93% (Ca 75% i föregående rapport)
Regionalfonden:	Ca 90%
Socialfonden:	Ca 87%
Landsbygdsfonden, samarbete	Ca 100%

Slutsatser:

- * Det ser bra ut överlag.
- * Inget projekt arbetar renodlat med målet Land-Stad inom ERUF.

Analys över övergripande målen i förhållande till beviljade projekt

De övergripande målen beskrivs i strategin i text, men har inga delmål eller indikatorer, vilket gör konkret uppföljning omöjlig. En färdriktning pekar de övergripande målen trots allt ut. Går alla projekt mot minst ett övergripande mål? Ja i princip, men ibland är kopplingen lite svag, d v s ett enskilt projekt kan ibland inte tydligt knytas till ett övergripande mål. Att lägga in övergripande mål i urvalskriterierna nästan är inte görbart utan stora revideringar

ÖVERGRIPANDE MÅL

- Mål 1: Förbättrad förmåga i lokala företag att motstå och återhämta sig från interna och externa störningar.
- Mål 2: Ökad innovation och drivkraft i området.
- Mål 3: Ökad samverkan mellan lokala bygder och omvärlden.
- Mål 4: Föredömlig inkludering av alla i samhället.
- Mål 5: Förbättrad infrastruktur.
- Mål 6: Förbättrad friskhet och hälsa.

Slutsatser:

- * Mål 4 så bör LAG kunna göra mer genom medskick, hårdare poängsättning för Social hållbarhet.
- * Mål 5 bygger i hög grad på att bredband byggs ut enligt plan, och det haltar tyvärr i hela kedjan. Tanken var bland annat att Leaderområdet skulle underlätta för byar att mobilisera och bygga nät själva, men det har inte skett på det sättet som vi trodde.

Analys över horisontella målen i förhållande till beviljade projekt

De horisontella målen genomsyrar på många sätt strategin. De horisontella målen har egna indikatorer, och poängsätts av LAG. Nedan finns FN:s bild, som Sverige, EU och stora delen av världen sluter upp kring, och som visar att hållbarhet kan handla om så många olika saker. Den används även i kommunikationen med alla projektsökande.

Slutsatser:

- * Hållbarhetsmålen och poängsättningen har varit svårt att få grepp om, både för sökanden och för LAG. LAG har många gånger gett uttryck för att det är svårt vara konsekvent i bedömningen, och att känna sig säkra på vad som ska poängsättas.
- * Ambitioner om hållbarhet formuleras, och frågan lyfts.
- * Indikatorerna för horisontella målen räknar antal projekt, och målen är satta alldeles för högt. Till exempel så är målet att 80 projekt ska arbeta med social hållbarhet. Det är inte sannolikt att det blir så många projekt totalt, så även om SAMTLIGA projekt arbetar med social hållbarhet så nås inte målet. Detta mål bör justeras ned.

Analys över huruvida någon riktad insats behövs för att förverkliga strategin

Under denna rubrik så finns allmänna reflektioner.

Slutsatser:

- * Någon form av innovationsverkstad, för att sätta ytterligare fokus på "Nytänkande" (visionen) och insatsområde 4 Innovation/Ny teknik/Nya lösningar/Forskning.
- * Vi landsbyggare-konceptet som Leader Höga Kusten utvecklat kan vara värt titta på för att stärka självbilden hos bygderna i Leaderområdet. Detta är inget uttalat mål hos oss, men vår strategi förutsätter aktiva bybor i aktiva bygder.

Se över statistik för indikatorer, fungerar mätningen som det är tänkt?

Strategin skrevs i enlighet med den mall som Jordbruksverket instruerade, och uppföljande mätningar har varit en utmaning från start. Jordbruksverket följer upp de indikatorer som syns i ansökan, men i strategin så har Sjö, Skog & Fjäll även definierat många helt egna indikatorer som enbart används av oss lokalt. Inget av dessa två mätsystem har något egentligt datastöd, utan (nästan) allt måste hanteras manuellt, och ansökan för ansökan.

Sedan förra årsrapporten så har antalet indikatorer dragits ner till ungefär hälften, men många av indikatorerna (både Jordbruksverkets och våra egna) är otydliga. Följeforskning har belyst att för mycket fokus ligger på aktiviteter, som mäts av aktivitetsindikatorer (antal mötesplatser, Facebookgrupper, människor som får tillgång till ny service i form av t ex en vandringsled eller liknande). Resultat, som mäts med resultatindikatorer finns också (antal nya företag, antal arbetstillfällen).

Slutsatser:

- * En grundpelare i Leadermetoden är att skapa långsiktiga resultat och effekter. Med facit i hand så ser vi att vi har alltför många aktivitetsindikatorer och för få resultatindikatorer. Det hade varit bra att fokusera i högre grad på den förändringstrategin i förlängningen försöker skapa, och försöka mäta det.
- * Strategin kan behöva ses över en gång till avseende målvärden, där målvärdena är uppenbart orealistiska.

Tillgängliga sammanställningar från Jordbruksverket avseende indikatorerna Nya jobb och nya företag (ansökansfas).

Observera att för att indikatorn ska godkännas vid slutbetalning så måste sökanden kunna visa en realistisk koppling mellan hur genomfört projekt lett till ett nyskapat arbetstillfälle respektive nytt företag.

Nya Arbetstillfällen kvinnor/män

Fond detalj	Namn på ansökan	Nya årsarbetstillfällen (per år), kvinnor(a)	Nya årsarbetstillfällen (er år), män (a)	Slutbetald (J/N)	Totalt beviljat stöd inkl ÖOS och OR	Faktiskt slutbetalt inkl ÖOS och OR (inkl förskött) SEK	
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Förstudie spår och leder i Destination Funäsfjällen			J	300 000,00	285 372,00	
	Friluftsområde för funktionshindrade med en handikappanpassad fiskeplats	0,10	0,10	J	176 251,00	173 967,00	
	Grönt Center i Ås (OBS: Denna ansökan tillhör Jnr:2016-2803, som är registrerad i privatpersonsnamn)	1,00	1,00	N	3 830 479,00		
	Draghunds-VM Sveg 2018	1,98	1,98	J	2 101 000,00	1 875 266,00	
	Paketering och marknadsföring av leder/upplevelser i Storsjö/Ljungdalen	0,44	0,44	N	1 410 149,00		
	Åres historia - en outnyttjad resurs			N	721 500,00		
	Årefjällen trailrunning	5,00	5,00	N	1 500 000,00		
	ÅRE - En cykeldestination i världsklass	10,00	10,00	N	1 500 000,00		
	Utveckling av ridleder på Frösön.	0,07	0,07	N	656 660,00		
	Innovativa transportlösningar med utgångspunkt från Røjans station.			J	312 500,00	305 415,00	
	Förprojekt RuralScapes med flera			J	250 000,00	121 631,00	
	Fjällturen LVG	0,50	0,50	N	1 176 410,00		
	Naturum Sonfjället	0,50	1,00	N	1 420 000,00		
	Kultur och konst ger näring och liv	2,00	0,63	N	1 540 035,00		
	Fjällflytt - Storsjö/Ljungdalen	2,00	1,94	N	1 084 770,00		
	Vemdalen Sommar 2.0			0,05	N	1 499 752,00	
	Förstudie om skogsutbildning i folkhögskolemiljö				J	73 134,00	58 927,00
Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA)				N	420 000,00		

	Holy Race - att etablera Hällberget som den största ambassadören för en levande Jämtländsk landsbygd	1,74	1,74	N	1 157 440,00	
	Fiskedestination Berg	0,50	0,50	N	1 500 000,00	
	Ruralscapes - A research agenda into community led and sustainable local development in the cultural and creative industries			N	400 000,00	
	Kompetenshöjning för skogsägare	0,58	0,58	N	690 750,00	
	Materialsatser med designmodeller till ullFORuMs garner	1,00	1,00	N	139 881,00	
	Paraply Starthjälpen Nord			J	400 000,00	315 035,00
	Samarbete om Multileder			N	652 993,00	
	Samarbete kulturella-kreativa näringarna/Echoes of the past			N	753 954,00	
	Paraply Starthjälpen Syd			J	400 000,00	274 006,00
	Pilgrimsleden MTB - en historisk naturupplevelse på cykel och till fots	2,00	1,00	N	1 500 000,00	
	REKO Jämt	1,45	1,45	N	557 146,00	
	Klimatsmarta transporter - Förstudie och försöksverksamhet			N	205 000,00	
	Upprustning och uppgradering av den s.k. Kärleksstigen	0,25	0,25	N	500 000,00	
	Paraply Smart villages			N	400 000,00	
	Paraply Smart Villages - Mobilisering			N	309 524,00	
	Paraply Förstudie			N	400 000,00	
	Paraply Förstudie - Mobilisering			N	309 524,00	
	Paraply Friskhet & Hälsa			N	400 000,00	
	Paraply Friskhet & Hälsa - Mobilisering			N	309 524,00	
	Mobil scen för att underlätta tillfälliga arrangemang	0,03	0,03	N	244 060,00	
	System för ledförvaltning - GIS	0,01		N	365 000,00	
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling Summa		31,16	29,26		31 567 436,00	3 409 619,00
Europeiska regionala utvecklingsfonden	Förstudie till projekt Naturum / Upplevelserum Sonfjället			J	197 158,00	174 883,00
	Förstudie Hållbart byggnätverk JNR-2016-4972			J	316 064,00	254 916,00
	Sommar Entreprenör	2,33	2,33	N	1 574 378,00	
	Utveckla turism med hund i fjällen och Draghunds-VM 2021			J	156 100,00	155 096,00

	Simskola för alla	0,31		N	159 039,00	
	Paraply Cirkulärt företagande			N	400 000,00	
	Paraply Cirkulärt företagande - mobilisering			N	309 524,00	
Europeiska regionala utvecklingsfonden Summa		2,64	2,33		3 112 263,00	584 895,00
Europeiska socialfonden	Hunddagis "HUNdra procent"	3,00		N	1 112 342,00	
	Häljesunds husfabrik	2,91	5,81	N	2 178 300,00	
Europeiska socialfonden Summa		5,91	5,81		3 290 642,00	
		39,70	37,40		37 970 341,00	3 994 514,00

Nya Företag

Fond detalj	Namn på ansökan	Nya företag, antal (a)
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Förstudie spår och leder i Destination Funäsfjällen	
	Friluftsområde för funktionshindrade med en handikappanpassad fiskeplats	
	Grönt Center i Ås	4,00
	Draghunds-VM Sveg 2018	2,00
	Paketering och marknadsföring av leder/upplevelser i Storsjö/Ljungdalen	1,00
	Åres historia - en outnyttjad resurs	
	Årefjällen trailrunning	2,00
	ÅRE - En cykeldestination i världsklass	2,00
	Utveckling av ridleder på Frösön.	
	Innovativa transportlösningar med utgångspunkt från Røjans station.	
	Förprojekt RuralScapes med flera	
	Fjällturen LVG	1,00
	Naturum Sonfjället	1,00
	Kultur och konst ger näring och liv	
	Fjällflytt - Storsjö/Ljungdalen	3,00
	Vemdalen Sommar 2.0	
	Förstudie om skogsutbildning i folkhögskolemiljö	
	Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA)	
	Holy Race	3,00
	Fiskedestination Berg	2,00
	Ruralscapes - A research agenda...	
	Kompetenshöjning för skogsägare	
	Materialsatser med designmodeller till uIFORuMs garner	2,00
	Paraply Starthjälpen Nord	
	Samarbete om Multileder	
	Samarbete kulturella-kreativa näringarna/Echoes of the past	
Paraply Starthjälpen Syd		
Pilgrimsleden MTB - en historisk naturupplevelse på cykel och till fots	1,00	
REKO Jämt	1,00	

	Klimatsmarta transporter - Förstudie och försöksverksamhet	
	Upprustning och uppgradering av den s.k. Kärleksstigen	
	Paraply Smart villages	
	Paraply Smart Villages - Mobilisering	
	Paraply Förstudie	
	Paraply Förstudie - Mobilisering	
	Paraply Friskhet & Hälsa	
	Paraply Friskhet & Hälsa - Mobilisering	
	Mobil scen för att underlätta tillfälliga arrangemang	
	System för ledförvaltning - GIS	
Europeiska regionala utvecklingsfonden	Förstudie till projekt Naturum / Upplevelserum Sonfjället	
	Förstudie Hållbart byggnätverk JNR-2016-4972	
	Sommar Entreprenör	5,00
	Utveckla turism med hund i fjällen och Draghunds-VM 2021	
	Simskola för alla	
	Paraply Cirkulärt företagande	
	Paraply Cirkulärt företagande - mobilisering	
Europeiska socialfonden	Hunddagis "HUNDra procent"	
	Häljesunds husfabrik	1,00
		31,00